

Склярова Юлія Володимирівна,
аспірант

Науковий керівник:

Кравченко Ірина Сергіївна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності,
кандидат юридичних наук, доцент,
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПЕРЕАТЕСТАЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ

Переатестація за своєю суттю полягає у проведенні перевірки знань, умінь, навичок осіб, які займали посади в органах міліції України, і претендують на зайняття посад в Національній поліції України. Проблемними моментами, які вимагають висвітлення, являється законодавче врегулювання даного процесу, процедура його проведення та наслідки. Статистика звільнених осіб після переатестації у порівнянні зі статистикою поновлених на посаді осіб за рішенням суду свідчить про недосконалість проведеної процедури та існування питань, які потребують свого вирішення. Так, 14% міліціонерів не пройшли переатестацію (5257 колишніх міліціонерів) [1]. Водночас приблизно третина з них подали позови до суду про поновлення на посаді [5].

Нормативною основою проведення переатестації поліцейських в Україні став Закон України «Про Національну поліцію», який в змісті п. 9 перехідних положень вказує, що працівники міліції, які виявили бажання проходити службу в поліції, за умови відповідності вимогам до поліцейських, визначеним цим Законом, упродовж трьох місяців з дня опублікування цього Закону можуть бути прийняті на службу до поліції шляхом видання наказів про призначення за їх згодою чи проходження конкурсу на посади, що заміщуються поліцейськими, у будь-якому органі (закладі, установі) поліції. Посади, що пропонуються особам, зазначеним у цьому пункті, можуть бути рівнозначними, вищими або нижчими щодо посад, які ці особи обіймали під час проходження служби в міліції [6, 379].

Так, за підсумками переатестації 26% керівного складу – звільнені. В цілому не пройшли випробування - 14% (5257 колишніх міліціонерів), 4 766 рекомендовані до зниження в посаді, 4 479 - рекомендовані комісіями до підвищення на посаді [1].

Аналіз практики проведення переатестації поліцейських дозволив нам виділити такі з них:

- відволікання діючого складу поліцейських від виконання своїх функціональних обов'язків;
- стресовий стан поліцейських, пов'язаний з проходженням переатестації;

- неможливість перебування у чергових відпустках через тривалість (до півроку) процедури проходження переатестації;
- підготовка цілого ряду документів, необхідних для проходження переатестації (інформаційної довідки, атестаційного листа та інші);
- значне збільшення обсягу роботи для працівників підрозділів кадрового забезпечення;
- витрата часу поліцейських на підготовку до проходження обох етапів атестації (тестування та співбесіди);
- зміна керівного складу органів Національної поліції;
- судові засідання у справах про поновлення на посаді через не проходження переатестації.

Під час дослідження були проаналізовані ухвали адміністративних судів України (156 ухвал), які розглядали справи з приводу поновлення на посаді поліцейських, звільнених під час переатестації. Підстави, які виокремлювали судді при прийнятті рішень про задоволення таких позовів, нами поділено на дві категорії:

1. Безпідставне проведення переатестації, оскільки під час переходу з міліції в поліцію кожен працівник написав рапорт на звільнення з міліції України та заяву на прийняття до поліції (фактично як вперше прийняті на службу). Отже, така особа була прийнята на роботу в поліцію як особа, яка виявила бажання проходити службу в поліції, шляхом видання наказу про призначення за його згодою на відповідну посаду (а не шляхом проходження конкурсу на посади), як визначено п. 9 розділу 11 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну поліцію» (наприклад, Постанова Кіровоградського окружного адміністративного суду від 17 березня 2016 року, справа №П/811/180/16 [4]).

2. Прийняття необґрунтованого рішення про звільнення поліцейського. Часто висновок атестаційної комісії про звільнення з Національної поліції відображає лише суб'єктивну позицію її членів, за відсутності інших об'єктивних даних щодо недостатньої кваліфікації, якими, зокрема можуть бути документи, звіти, плани, доповідні та інші докази неякісного чи неналежного виконання службових обов'язків особи, щодо якої прийнято такий висновок. На наш погляд, рішення про звільнення повинно бути мотивованим, детальним і повним, відображати усі суттєві обставини, що мали вплив на його прийняття.

У Рішенні від 10.02.2010 року у справі «Серявін та інші проти України»[3] Європейський суд з прав людини вказав, що у рішеннях суддів та інших органів з вирішення спорів мають бути належним чином зазначені підстави, на яких вони ґрунтуються. Принцип обґрунтованості рішення суб'єкта владних повноважень має на увазі, що рішенням повинне бути прийнято з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії), на оцінці усіх фактів та обставин, що мають значення. Європейський Суд з прав людини у рішенні по справі «Суомінен проти Фінляндії»

(Suominen v. Finland), № 37801/97, п. 36, від 01 липня 2003 року [2], вказує, що орган влади зобов'язаний виправдати свої дії, навівши обґрунтування своїх рішень (наприклад, Постанова Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 30 листопада 2016, справа № 804/7278/16 [4]).

Отже, переатестація поліцейських в Україні мала досить поверхневий характер. За результатами проходження переатестації всі працівники залишилися на своїх посадах, навіть ті, що не здали успішно атестування, були поновлені на своїх посадах за рішенням суду (наприклад, за постановами Дніпропетровського окружного адміністративного суду по справам №804/7278/16, 804/6979/16, 804/9061/16, 804/7123/16, 804/7832/16, 804/8644/16, 804/6691/16, 804/8249/16, 804/8232/16, 804/7611/16, 804/8272/16, 804/8076/16, 804/6682/16 [4]). Наслідком такої некомпетентної діяльності законодавця та атестаційної комісії стали прийняті рішення судів щодо поновлення на посадах звільнених поліцейських та стягнення на їх користь грошового забезпечення за час вимушеного прогулу за рахунок державних коштів.

Список літератури:

1. Аваков оприлюднив результати масштабної атестації Нацполіції. Інфографіка. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://tsn.ua/ukrayina/ponad-5-tisyach-milicioneriv-zvilneni-u-mvs-oprilyudnili-pershi-rezultati-atestaciyi-nacpoliciyi-779000.html>
2. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://litigation.by/evropejskij-sud-po-pravam-cheloveka/28-resheniya-evropejskogo-suda-po-pravam-cheloveka/583-suominen-protiv-finlyandii-postanovlenie-evropejskogo-suda>
3. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_672
4. Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : reyestr.court.gov.ua.
5. Переатестувати не можна помилувати? [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://forbidentoforbid.org.ua/uk/pereatestuvati-ne-mozhna-pomiluvati/>
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – С. 1970. – Ст. 379.

Суріна Неллі Олегівна

слухач магістратури

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Україна – демократична, соціальна та правова держава, що у своєму функціонуванні, дотримується принципу верховенства права. Органи національної поліції – структура нової формації, що покликана захищати та допома-